

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 12.08.13.

nr. 3901 podpis. Borusewicz

Warszawa, dnia 9 sierpnia 2013 r.

Minister
Spraw Zagranicznych
SM. 2113. 216. 2013/4

B. Borusewicz
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 14.08.13.
nr. 1255 podpis. *[signature]*

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Senatorze,

W odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Stanisława Karczewskiego (pismo nr BPS/043-35-1464/13 z dnia 27 czerwca br.) złożone podczas 35. posiedzenia Senatu RP, uprzejmie informuję, że:

W przypadku **Republiki Federalnej Niemiec** jedynym stałym źródłem finansowania są środki federalne z puli BKM – Pełnomocnika Rządu Niemieckiego ds. Kultury i Mediów z siedzibą w Bonn. Zgodnie z informacją BKM w latach 2007-2013 organizacje polonijne otrzymały do dyspozycji dofinansowanie w następującej wysokości: w 2007 r. i w 2008 r. – po 270.000 EUR, w kolejnych latach po - 300.000 EUR. Pełnomocnik nie udzielił informacji na temat środków przeznaczonych na projekty medialne. Statystyki dotacji w układzie tematycznym nie są prowadzone. Poza środkami BKM, organizacje polonijne mogą występować o fundusze w swoich krajach związkowych, do urzędów, instytucji miejscowych oraz fundacji. W załączniku do niniejszego pisma przedstawiono przykłady projektów polonijnych sfinansowanych w różnych Krajach związkowych RFN.

Na Słowacji w 2010 r. mniejszość polska otrzymała dotację w wysokości 55.438 EUR, natomiast w 2011 r. - 53.826 EUR, w tym stowarzyszenie Klub Polski - 27.556 EUR, a stowarzyszenie Polonus w Żylinie - 14.840 EUR. W 2012 r. Polonia otrzymała dotację na sumę 80.000 EUR. W bieżącym roku władze Słowacji obniżyły o 50% poziom wsparcia finansowego dla mniejszości polskiej, do wysokości 40 tys. EUR. Wydawany od 1995 r. przez stowarzyszenie Klub Polski miesięcznik „Monitor Polonijny” jest współfinansowany przez władze Słowacji. W roku 2010 wsparcie dla tytułu, w ramach zaakceptowanych projektów wynosiło 20 000 EUR, a w 2011 r. 27.556 EUR. Kwestia znacznego obniżenia dotacji dla mniejszości polskiej w 2013 r. była przedmiotem interwencji Ambasadora T. Chłonia, podczas jego rozmowy z szefem Kancelarii Premiera Słowacji, I. Federiczem w dniu 14 marca br. W konsekwencji, wielkość dotacji dla polskiej mniejszości została ostatecznie zwiększona o 10 tys. EUR ze środków rezerwowych rządu (po 5 tys. EUR dla Klubu Polskiego i Stowarzyszenia Polonus).

Mniejszość polska w **Republice Czeskiej** otrzymuje dotacje na szczeblu centralnym i lokalnym. W załączniku przedstawiono wysokość dotacji przyznanych mniejszości polskiej i udział procentowy tych kwot w wysokości całkowitej dotacji przyznanej przez władze RCz na szczeblu centralnym. W przypadku RCz warto podkreślić, że na realizację projektów

kulturalnych i wsparcie mniejszości narodowych środki przyznawane są także przez władze lokalne. W latach 2007-2012 Klub Polski działający w praskim okręgu konsularnym otrzymał dotacje od Urzędu Miasta w następującej wysokości: w 2007- 36 930 CZK; 2008 - 40 000 CZK; 2009 - 123 860 CZK; 2010 - 102 085 CZK; 2011 - 115 000 CZK; 2012 -70 000 CZK. Organizacje polonijne działające w okręgu Konsulatu Generalnego w Ostrawie otrzymały w latach 2007-2012 dotacje od władz lokalnych w następującej wysokości: w 2007 - 349.500 CZK; 2008 - 243.800.CZK; 2009 - 498.000 CZK; 2010 - 337.000 CZK; 2011 - 280.500 CZK; 2012 - 354.600 CZK.

W Rumunii o wysokości wsparcia przyznawanego przez rząd decyduje liczebność danej grupy etnicznej. Kwoty przekazane Związkowi Polaków w Rumunii (ZPwR) w okresie 2007-2012 przedstawione zostały w załączonej tabeli. W Rumunii wydawane są dwa czasopisma polonijne: miesięcznik „Polonus” oraz kwartalnik dla dzieci i młodzieży „Mały Polonus”. Utrzymanie miesięcznika jest w całości finansowane przez władze rumuńskie, ze środków przyznawanych ZPwR na działalności programową.

W Republice Litewskiej w 2011 r. na program wspierający rozwój kultur mniejszości narodowych wyasygnowano 270.000 LTL, z czego Stowarzyszenie Polaków z Kiejdan otrzymało dofinansowanie dla 3 projektów, na sumę 4.900 LTL, zaś Polskie Studio Teatralne - 25.000 LTL. W 2012 r. polskie organizacje otrzymały 28.000 LTL. Z kolei w roku 2011, kiedy pozytywnie zaopiniowano 289 projektów mediów mniejszości o łącznej wartości 6.270.180 LTL, tylko jeden, na sumę 40.000 LTL, należał do medium polskiego (kwartalnika „Znad Wili”). Do 2011 r. był on jedynym odbiorcą wsparcia litewskiego wśród mediów polskich na Litwie. W roku 2011 wsparto także Fundację Zbiory Wileńskie (portal „Głos z Litwy – Pogoń.lt”) – 2.500 LTL, „Tygodnik Wileńszczyzny” – 12.590 LTL i „Kurier Wileński”15.500 LTL, a w 2012 „Zbiory Wileńskie” – 8.200 LTL. W rejonie sołecznickim część środków pochodzi z zatwierdzanego przez radę samorządu funduszu mera, bądź z rezerwy dyrektora administracji. Są to sumy sięgające łącznie kilkunastu tysięcy LTL rocznie. Wsparcie budżetowe otrzymują: Akcja Wyborcza Polaków na Litwie AWPL i Związek Polaków na Litwie. Zgodnie z litewską ustawą o finansowaniu partii politycznych, każda partia, która uzyskała co najmniej 3% głosów, uzyskuje subwencję z budżetu. W 2011 r. AWPL otrzymała ok. 2 mln LTL. Ważnym źródłem finansowania organizacji i niektórych mediów jest dwuprocentowy odpis od podatku. Korzysta z niego m.in. AWPL, ZPL, „Kurier Wileński”, Stowarzyszenie Naukowców Polaków Litwy i inne podmioty.

Centralne władze **Ukrainy** sporadycznie udzielają bezpośredniej pomocy polskim podmiotom prawnym (organizacjom, zespołom, mediom etc.). Praktycznie jedynym przykładem dotowania bezpośredniego o charakterze ciągłym jest wsparcie dwutygodnika, „Dziennika Kijowskiego” wydawanego w języku polskim. Najczęstszą formą bezpośredniego wsparcia ze strony administracji ukraińskiej są centralne lub regionalne imprezy o charakterze festiwalu, Dnia Kultury Polskiej, uroczystości jubileuszowych. Polskie podmioty korzystają także z bezpłatnego lub za symboliczną opłatą użyczenia sal widowiskowych, lokali pod siedziby organizacji, czy też sprzętu nagłaśniającego.

W przypadku **Białorusi**, organizacje mniejszości narodowych mogą otrzymać ze strony państwa dofinansowanie lub też pomoc bezgotówkową, np. w formie użytkowania pomieszczeń. W 2012 r. dofinansowaniem objęto wydawanie gazety „Głos znad Niemna”

oraz zakup strojów ludowych dla zespołów folklorystycznych działających przy Domach Polskich w Słonimiu, Ostrowcu, Szczuczynie, Lidzie, i Nowogródku. Należy podkreślić, że pomoc ta dotyczyła tylko działalności Związku Polaków na Białorusi, będącego pod kontrolą władz białoruskich. Natomiast demokratycznie wybrany zarząd ZPB, nieuznawany przez Mińsk, nie otrzymuje żadnej pomocy finansowej. To samo dotyczy pozostałych mediów polskich.

Na **Łotwie** rząd nie dofinansowuje w sposób bezpośredni środowisk polonijnych. Związek Polaków na Łotwie w zamian za składkę roczną w wysokości kilkuset łatów ma jednak własne pomieszczenia biurowe oraz może nieodpłatnie wynajmować sale na imprezy polonijne. Pewną formą pomocy rzeczowej jest udzielenie bezpłatnie czasu antenowego na emisję radiowej audycji polonijnej „Nasz Głos” (raz w miesiącu w IV programie państwowego radia łotewskiego). Największą pojedynczą dotacją dla środowisk polonijnych stanowi utrzymanie Centrum Kultury Polskiej przez samorząd miasta Daugavpils (Dyneburg). CKP ma siedzibę w Domu Polskim i otrzymuje od lokalnego samorządu kwotę ok. 30 000 łatów rocznie (ok. 52 tys. EUR), przeznaczoną zarówno na działalność programową, jak i koszty utrzymania i pensje zatrudnionych pracowników.

W odniesieniu do **Rosji**, latach 2007-2012 łączna suma pomocy finansowej przekazanej organizacjom polonijnym (w formie pieniężnej) wyniosła co najmniej 1 502 650 RUB, czyli około 150 tys. PLN. Najczęściej pomoc polega na umożliwieniu bezpłatnego (lub jedynie częściowo odpłatnego) wykorzystania lokalu biurowego, sali do nauki języka polskiego, pomieszczeń w miejskich domach kultury, teatrach lub filharmoniach, gdzie organizowane są dni polskiej kultury, pokazy filmów. Pomoc finansowa władz rosyjskich dla organizacji polonijnych w Obwodzie Kaliningradzkim w latach 2007-2012 udzielana była jedynie na rzecz Narodowościowo-Kulturalnej Autonomii Polaków "Polonia", corocznie z okazji Dnia Kultury Polskiej, w wysokości 20 tys. rubli (ok. 2 tys. PLN) oraz z okazji Dnia Rosji w wysokości 10 tys. rubli. Ponadto, doraźnie przekazywano tam niewielkie środki ramach różnych projektów i konkursów.

W przypadku **Węgier** samorządy mniejszości polskiej otrzymują z budżetu wsparcie celowe na konkretną działalność. Samorząd Ogólnokrajowy na wydawanie dwóch magazynów polonijnych (miesięcznik i kwartalnik) oraz własnego portalu internetowego otrzymuje rocznie 6 mln HUF (ok. 2.340 EUR). Z otrzymywanej dotacji przeznacza także ok. 2 mln HUF (ok. 6.870 EUR) na finansowanie organizacji terenowych. Ogólnokrajowa Szkoła Polska działająca przy Samorządzie Krajowym otrzymuje dotacje proporcjonalnie do liczby uczniów – po 40 tys. HUF na ucznia. Samorządy lokalne uzyskują od państwa węgierskiego po ok. 220 tys. HUF. Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema rocznie otrzymuje co prawda 2 miliony 700 tys. HUF (ok. 9.150 EUR).

Z wyrazami szacunku,
z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Podsekretarz Stanu
Henryka Mościcka-Dendys

Załącznik

Tabela nr 1 - RFN

przykłady projektów polonijnych sfinansowanych w różnych landach RFN

Organizacja	Źródła finansowania	Wysokość dotacji	Cel przeznaczenia środków
Biuro łączności Organizacji Polonijnych w Hanowerze i Dolnej Saksonii	Rząd kraju związkowego Dolnej Saksonii	1.680 EUR (za rok 2011)	Nie podano
Radio „PolenFlug” z Hanoweru w projekcie „Super Kino”	Fundusz samorządowy - Rada Miasta i administracja Miasta Hanower (<i>Fundusz „Zusammenleben”</i>)	2.800 EUR (za rok 2011) Dofinansowanie jest jednorazowe, na czas trwania projektu w jego aktualnej formie, czyli na rok.	Miasto Hanower udostępnia nieodpłatnie salę i sprzęt projekcyjny oraz opłaca obsługę Centrum Kultury, w którym odbywają się spotkania filmowe. <i>Fundusz Zusammenleben</i> (utworzony przez Radę Miasta) finansuje zakup filmów, pracę technika filmowego, pedagogów pracujących z dziećmi i rodzicami oraz promocję projektu. Pozostała praca wykonywana jest społecznie przez członków stowarzyszenia
Polsko-Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Lubeka 95”	Instytucje miasta Lubeki	Wysokość dofinansowania nie ma stałego charakteru Niektórzy dofinansowują całoroczną działalność, inni na konkretny projekt (1 x w roku).	Do tej pory „Lubeka 95” nie otrzymała dofinansowania na prowadzenie szkółki/zatrudnienie nauczyciela itp (choćby stosowna prośba zawarta była w ich projektach), zazwyczaj dofinansowywany jest konkretny koncert albo wystawa
Chrześcijańskie Centrum Krzewienia Języka, Kultury i Tradycji Polskiej e.V przy PMK w Hamburgu-(Szkółka	Nie otrzymują żadnego dofinansowania finansowego		Jedyna forma wsparcia to nieodpłatne użyczenie sal lekcyjnych na zajęcia edukacyjne. Jako stowarzyszenie

niedzieina)			zarejestrowane (e.V.) może natomiast darczyńcom wystawiać zaświadczenia uprawniające do odliczeń podatkowych
Towarzystwo Krzewienia Kultury Polskiej w Kilonii „Polonus”	Rząd kraju związkowego Szlezwiku-Holsztyna	Do 2005 roku wsparcie w granicach 1.500 EUR, ostatnie dofinansowanie w roku 2008 r. - 250 EUR	Czynsz na wynajem pomieszczeń bibliotecznych, zakup książek
Towarzystwo Folklorystyczne „Polonia”	Kancelaria Państwa Bawarskiego	Rokrocznie dofinansowanie ok.1.000 EUR	Projekt Festiwalu we wspólnej Europie
Szkołki jęz.polskiego jako ojczystego	Ministerstwo Oświaty Badenii Wirtembergii	-Udostępnianie za darmo pomieszczeń szkolnych -w 2011 dofinansowanie w wysokości 9.864 EUR	8 kursów po 12 osób
Kurs jęz.polskiego jako ojczystego w Erdingu - Bawaria	Władze miasta Erding		Udostępnianie za darmo pomieszczeń szkolnych (sytuacja wyjątkowa w Bawarii); szkolne punkty konsultacyjne nie otrzymują tam wsparcia finansowego ani zwolnień z opłat za korzystanie z pomieszczeń
Centrum Kształcenia na Rzecz Wspierania Języka Polskiego, Kultury i Tradycji” przy PMK w Kassel	Władze miasta Kassel	Kwota nie została podana	
Centrum Kultury Ignis w Kolonii	-Kancelaria Nadrenii Północnej-Westfalii -Urząd Kultury w Kolonii - Urząd Kultury w Kolonii	-6500 EUR -3500 EUR -4900 EUR -3600 EUR -3000 EUR -4500 EUR -500 EUR	-Projekt Literatura polska I -Projekt Literatura polska -Projekt jazz -projekt wystawy -na czynsz -wielokulturowy tydzień koloński-festiwal bajek -festiwal bajek

	<ul style="list-style-type: none"> -Fundacja Energia Reńska Sommerblutfestival -Urząd socjalny w Kolonii -Referat ds. innych kultur miasta Kolonii -inne podmioty gospodarcze 	<ul style="list-style-type: none"> -350 EUR -8556 EUR -8000 EUR -5000 EUR 	<ul style="list-style-type: none"> -Projekt Bajki -koszty czynszu -koszty czynszu Na inne cele związane z działalnością
Polskie Towarzystwo Szkolne Oświata w Berlinie	Senat Berlina	<ul style="list-style-type: none"> 7000 EUR - Udostępnianie za darmo pomieszczeń szkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie płac nauczycieli - dla 10 punktów nauczania (1 raz w tygodniu po 3 godziny) oraz na projekty/uroczystości
Zrzeszenie Polskie Forum w Berlinie	Niemieckie Muzeum Historyczne	- Udostępnianie za darmo Sali	Projekt Polski Teatr Tańca
Stowarzyszenie Polonica	Przedstawicielstwo komisji EU w Berlinie	-Udostępnienie za darmo sali	Projekt poświęcony Marii Curie Skłodowskiej
Polska Rada Społeczna w Berlinie Dane za 2011- dot.projektów, które realizują nie tylko dla Polonii i Polaków ale również dla potrzebujących obcokrajowców	<ul style="list-style-type: none"> -Senat –biuro Pełnomocnika ds. Integracji -Stowarzyszenie charytatywne „Liga der Wohlfahrtsverbände” -Urząd pracy -Bank inwestycyjny 	<ul style="list-style-type: none"> -35000 EUR -21000 EUR -30000 EUR -2000 EUR 	<ul style="list-style-type: none"> -na koszt biura -koszty personalne -na projekt pomocowy dla osób potrzebujących - obcokrajowców -na szkolenia dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą -na różne rodzaje projektów doradczych i

		Łącznie organizacja otrzymała od różnych podmiotów około 250000 tysięcy EUR	szkoleniowych dla cudzoziemców
--	--	--	-----------------------------------

Tabela nr 2 – Republika Czeska

Wysokość dotacji przyznanych mniejszości polskiej i udział procentowy tych kwot w wysokości całkowitej dotacji przyznanej przez władze RCz na szczeblu centralnym

2007 r.	<p><i>Dotacje projektów kulturalnych - 1 928 000 CZK</i></p> <p>Dotacje na rozszerzanie i przyjmowanie informacji w języku mniejszości narodowych (media, periodyki) - 7 322 500 CZK (Głos Ludu - 5 500 000 CZK; Nasza Gazetka- 960 000 CZK; Zwrot – 862 500 CZK).</p> <p><i>Dotacje na edukację w języku mniejszości narodowych oraz rozwijanie wielokulturowego wychowania wśród mniejszości - 718 500 CZK.</i></p>
2008	<p><i>Dotacje projektów kulturalnych - 1.361 000 CZK.</i></p> <p>Dotacje na rozszerzanie i przyjmowanie informacji w języku mniejszości narodowych (media, periodyki) -7 958 000 CZK (Głos Ludu - 5.875 000 CZK; Nasza Gazetka- 925 000 CZK; Zwrot – 1 158 000 CZK).</p> <p><i>Dotacje na edukację w języku mniejszości narodowych oraz rozwijanie wielokulturowego wychowania wśród mniejszości - 895 000 CZK</i></p>
2009	<p><i>Dotacje projektów kulturalnych - 1 864 187 CZK.</i></p> <p>Dotacje na rozszerzanie i przyjmowanie informacji w języku mniejszości narodowych (media, periodyki) - 8 055 000 CZK (Głos Ludu - 5.960 000 CZK; Nasza Gazetka- 945 000 CZK; Zwrot – 1 150 000 CZK).</p> <p><i>Dotacje na edukację w języku mniejszości narodowych oraz rozwijanie wielokulturowego wychowania wśród mniejszości - 1 090 390 CZK.</i></p>
2010	<p><i>Dotacje projektów kulturalnych -1 868 854 CZK.</i></p> <p>Dotacje na rozszerzanie i przyjmowanie informacji w języku mniejszości narodowych (media, periodyki) - 6 832 110 CZK (Głos Ludu - 5 055 210 CZK; Nasza Gazetka- 794 950 CZK; Zwrot – 981 950 CZK)</p> <p><i>Dotacje na edukację w języku mniejszości narodowych oraz rozwijanie wielokulturowego wychowania wśród mniejszości -1 002 863 CZK</i></p>
2011	<p><i>Dotacje projektów kulturalnych - 2 211 233 CZK.</i></p> <p>Dotacje na rozszerzanie i przyjmowanie informacji w języku mniejszości narodowych (media, periodyki) - 8 653 000 CZK (Głos Ludu - 6 511 000 CZK; Nasza Gazetka- 950 000 CZK; Zwrot – 1 192 000 CZK).</p> <p><i>Dotacje na edukację w języku mniejszości narodowych oraz rozwijanie wielokulturowego wychowania wśród mniejszości - 2 333 000 CZK.</i></p>
2012	<p><i>Dotacje projektów kulturalnych - 1 900 000 CZK.</i></p> <p>Dotacje na rozszerzanie i przyjmowanie informacji w języku mniejszości narodowych (media, periodyki) - 7 250 000 CZK (Głos Ludu - 5 500 000 CZK; Nasza Gazetka- 750 000 CZK; Zwrot – 1 000 000 CZK).</p> <p><i>Dotacje na edukację w języku mniejszości narodowych oraz rozwijanie wielokulturowego wychowania wśród mniejszości - 1 698 400 CZK.</i></p>

Tabela nr 3 - Rumunia

Kwoty przekazane przez rząd Rumunii Związkowi Polaków w Rumunii w okresie 2007-2012

Rok	Suma dotacji (w mln.; waluta krajowa – nowa leja rumuńska)	Kwota w PLN – w mln (Śr. Kurs NBP = 0,96)
2012	2,020	1,939
2011	1,884	1,809
2010	0,870	0,835
2009	1,789	1,717
2008	1,679	1,629
2007	1,260	1,210

Tabela nr 4 - Rumunia - media

Kwoty dotacji przyznane przez rząd Rumunii mediom polonijnym

Rok	Kwota dotacji dla mediów polonijnych (w tys.; waluta krajowa)	Kwota w PLN – w tys. (Śr. Kurs NBP = 0,96)
2012	75,870	72,835
2011	56,339	54,085
2010	40,044	38,442
2009	42,089	40,405
2008	63,535	62,914
2007	55,143	52,937